

NÄYTTÖÖN PERUSTUVAT SUOSITUKSET- LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN TOIMENPITEET

Mari Routti, opetustoimenjohtaja

LAPPEENRANTA
SUOMEN ILMASTOPÄÄKAUPUNKI

TAUSTAA

- Lappeenrannan kaupunki otti vanhempien aloitteesta, rehtoreiden kannattamana käyttöön kaikissa peruskouluissa yhtenäiset järjestyssäännöt matkapuhelimien käytön osalta lukuvuoden 2023-2024 aikana
- Huoltajia, oppilaita ja opetustoimen ja HVA:n henkilöstöä kuultiin sääntöjen valmistelun yhteydessä
- Tehdyn palautekyselyn perusteella säännöt on koettu laajasti toimiviksi ja tarpeellisiksi
- Suurin muutos työrauhassa ja oppituntien sujumisessa opettajapalautteen perusteella on tapahtunut 7-9-luokilla

LASTEN JA NUORTEN ÄLYLAITTEIDEN KÄYTÖN SUOSITUSTEN VALMISTELU VAPAA-AJALLE

- Yhtenäisistä järjestyssäännöistä saadun hyvän palautteen sekä Nina Sajaniemen ja Silja Kosolan ”pysäyttävien” aineistojen perusteella vanhempainyhdistyksiltä kysyttiin, olisiko tarpeen laatia lapsille ja nuorille suositukset älylaitteiden käyttöön vapaa-ajalla, vanhemmat kannattivat valmistelun aloittamista
- Opetustoimenjohtaja on koordinoinut valmistelua yhdessä vanhempainyhdistysten edustajien kanssa ja erinomaisena yhteistyökumppanina on toiminut Aivoliitto asiantuntijoineen
- Suosituksista on pyydetty palaute varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen opiskelijoiden huoltajilta sekä henkilöstöltä (ml. EKHVA:n asiantuntijat), samoin lasten parlamentilta ja nuorisovaltuustolta on saatu lausunnot

Lapseni ovat iältään (voit valita useamman vaihtoehdon):

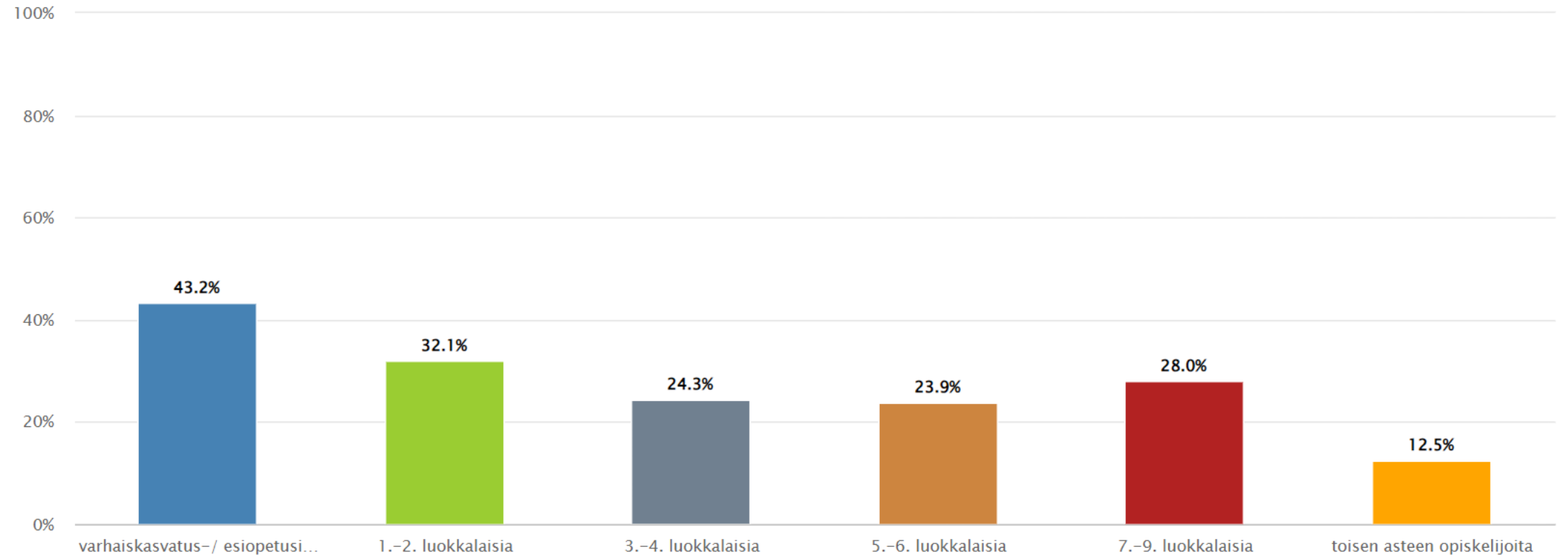

11. Millaisiin asioihin sinä kaipaisit suosituksia tai ohjeita älypuhelinten käytöstä vapaa-ajalla?

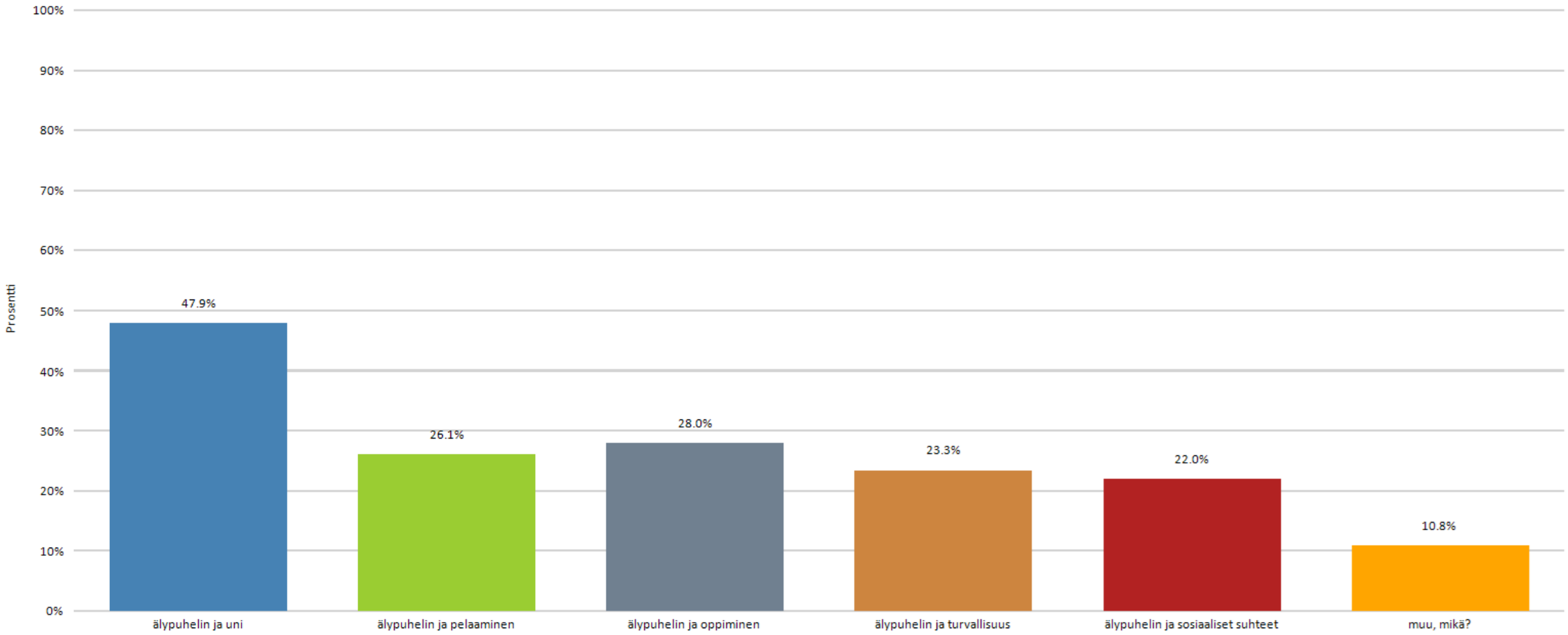

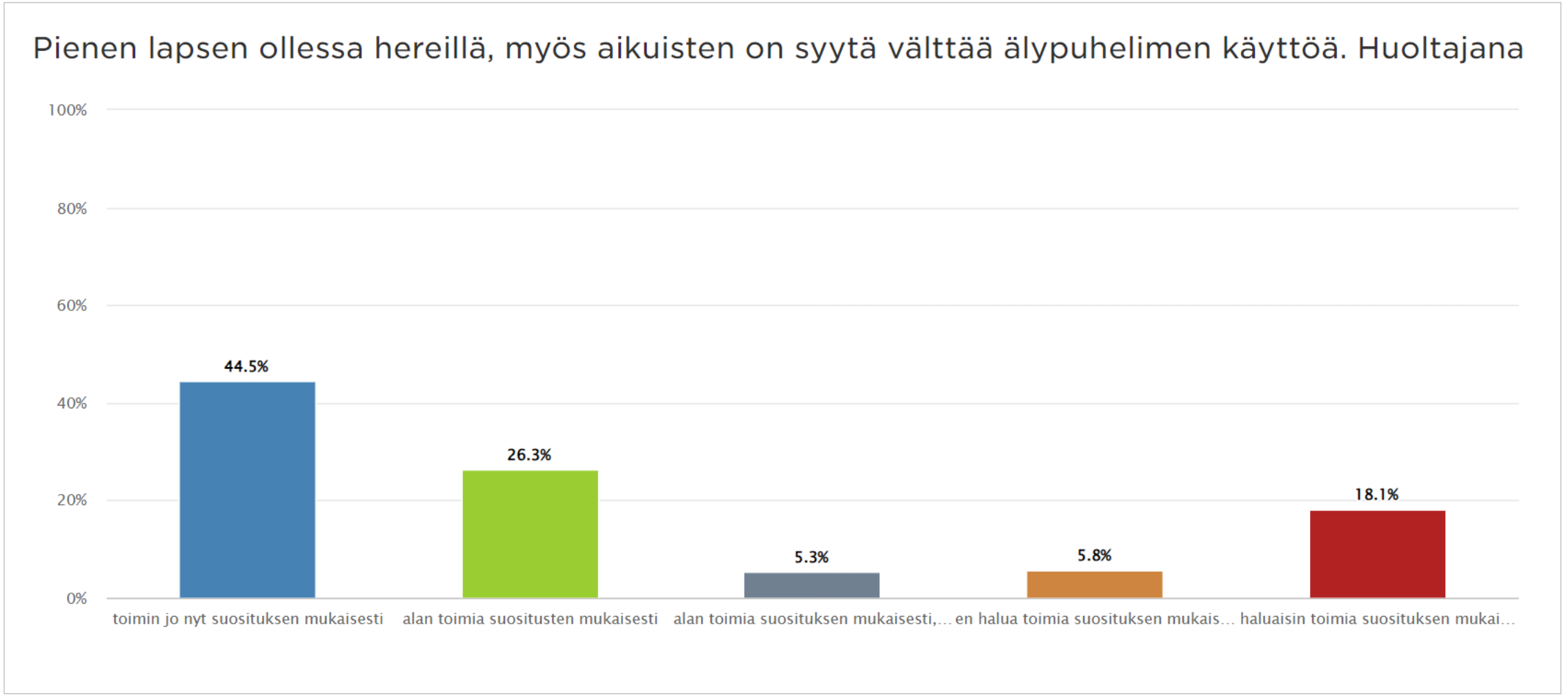
Pienen lapsen ollessa hereillä, myös aikuisten on syytä välttää älypuhelimen käyttöä. Huoltajana
100%
80%
60%
40%
20%
0%
44.5%
26.3%
5.3%
5.8%
18.1%
toimin jo nyt suosituksen mukaisesti
alan toimia suositusten mukaisesti
alan toimia suosituksen mukaisesti,...
en halua toimia suosituksen mukais...
haluaisin toimia suosituksen mukai...

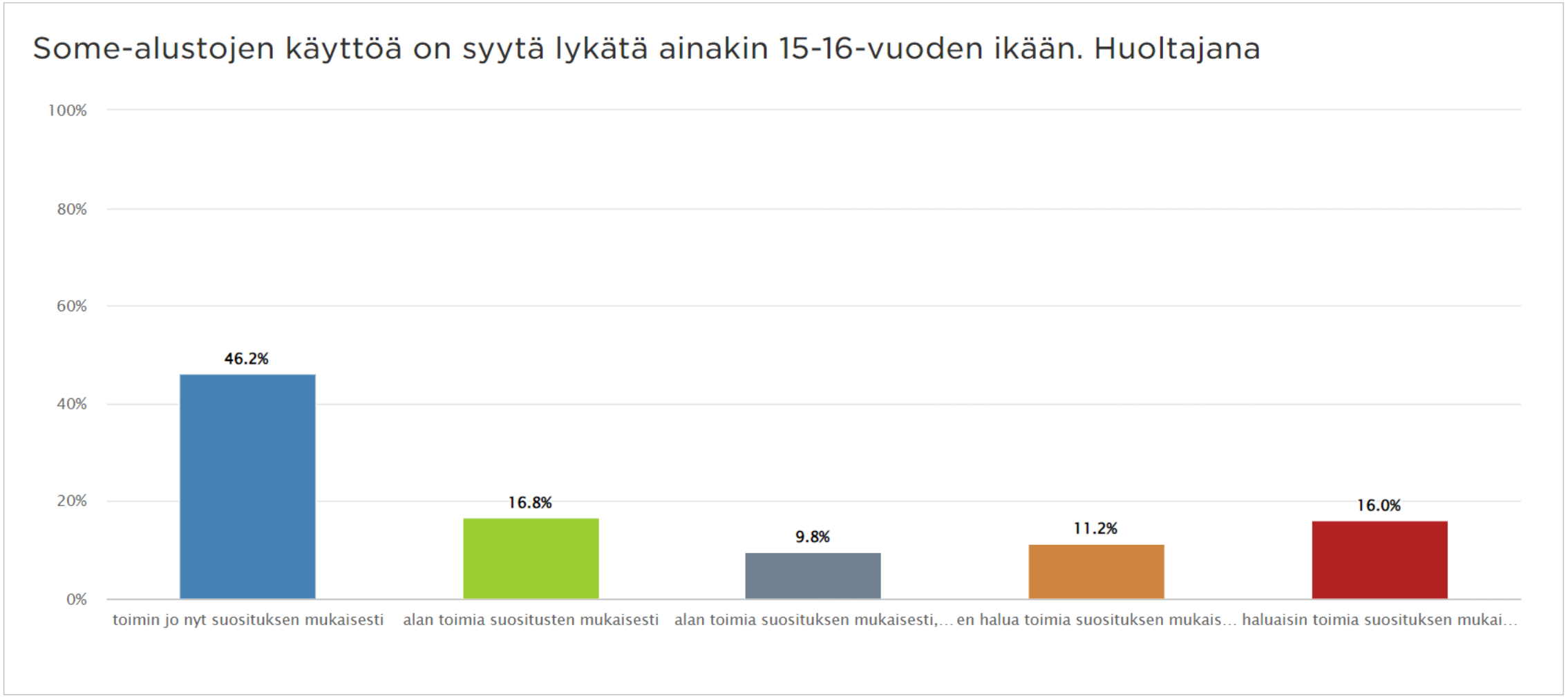
Some-alustojen käyttöä on syytä lykätä ainakin 15-16-vuoden ikään. Huoltajana
100%
80%
60%
40%
20%
0%
46.2%
16.8%
9.8%
11.2%
16.0%
toimin jo nyt suosituksen mukaisesti
alan toimia suositusten mukaisesti
alan toimia suosituksen mukaisesti,...
en halua toimia suosituksen mukais...
haluaisin toimia suosituksen mukai...

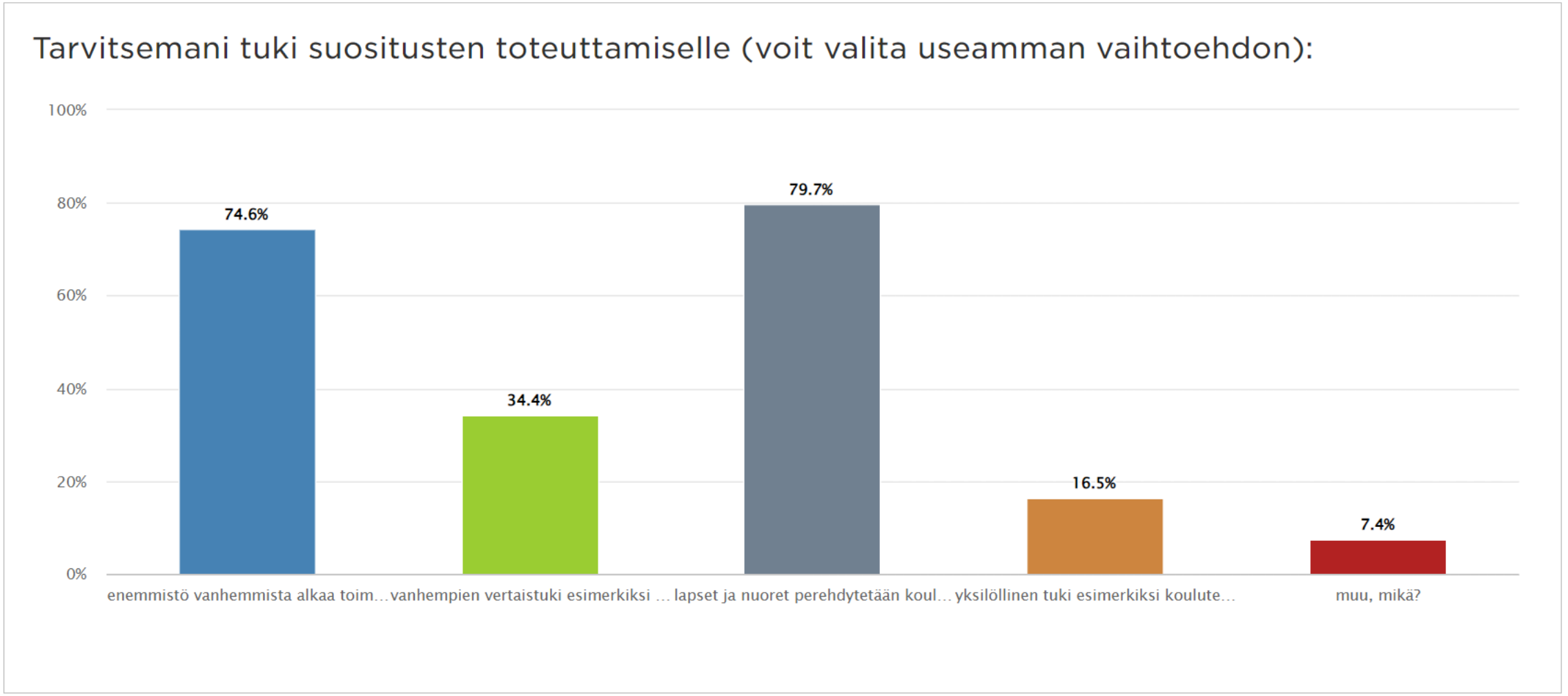
Tarvitsemani tuki suositusten toteuttamiselle (voit valita useamman vaihtoehdon):
100%
80%
60%
40%
20%
0%
74.6%
34.4%
79.7%
16.5%
7.4%
enemmistö vanhemmista alkaa toim...
vanhempien vertaistuki esimerkiksi ...
lapset ja nuoret perehdytetään koul...
yksilöllinen tuki esimerkiksi koulute...
muu, mikä?

JATKOTOIMENPITEET

- Suositukset valmistuivat vuoden 2025 alussa.
- Parhaillaan valmistellaan kouluissa toteutettavaa ”valistuskampanjaa” lapsille ja nuorille.
- Koulut järjestävät vanhempainillat kevään ja alkusyksyn aikana, Suomen Vanhempainliitto on valmistellut vanhempainiltakonseptin koulujen käyttöön. Vanhemmille tarjotaan mahdollisuus sopia luokan yhteisistä säännöistä.
- EKHVA sitoutunut yhteistyöhön vanhempien tukemisessa.
- Etelä-Karjalan muita kuntia on tiedotettu asian valmistelusta ja viestitty, että suositukset ovat vapaasti kaikkien kuntien käytössä.
- Kevään 2025 aikana tarkastellaan digilaitteiden opetuskäyttöä ja synkronoidaan käytänteet tarvittavin osin suosituksiin (opetussuunnitelma, laitehallinta, henkilöstön osaamisen kehittäminen jne.).

LASTEN PARLAMENTIN LAUSUNTO ÄLYLAITTEIDEN KÄYTÖSTÄ VAPAA-AJALLA

Lasten parlamentin mielestä alle 5-vuotiaille ei tarvitse ruutuaikaa lainkaan. Lasta pitää lohduttaa, eikä korvata sitä antamalla älylaite lapselle. Ongelma ei ratkea tällä tavoin.

Lasten parlamentti haluaisi myös aikuisille älylaitteisiin käyttörajoitukset ja, että niitä ei ladattaisi yöpöydällä tulipalovaaran vuoksi. Lapset kuitenkin toivoivat, että herätyskelloa puhelimessa voisi käyttää, mutta puhelinta ei katsottaisi ennen nukkumaan käymistä. Osa lapsista haluaa kuunnella äänikirjoja tai musiikkia ennen nukahtamista. Ehdotuksena lasten parlamentilta tuli myös se, että älylaitteita ei käytettäisi enää klo 20 jälkeen illalla.

Läksyjen tekemisen aikana lapset kokivat, että viestien määrä puhelimessa häiritsee läksyjen tekoa ja sieltä on helppo katsoa vastaukset koulutehtäviin. Toiset tarvitsevat puhelinta läksyissä tiedonhakua varten. Vapaa-ajalla puhelinta käytetään myös jonkin verran kavereiden kanssa ollessa esimerkiksi pelailuun tai videoiden katseluun.

Lasten parlamentin mielestä 8-16- vuotiailla tulisi olla käyttöaikarajoitus puhelimissa ja sovelluksiin tulisi laittaa käyttörajoituksia. Puhelin tai älykello voisi olla pienimmillä koululaisilla.

Lasten parlamentti oli sitä mieltä, että vanhempien tulisi olla vähemmän älylaitteilla, jotta olisi enemmän aikaa leikkiä ja pelata yhdessä.

Lasten parlamentti 15.10.2024

”On muuten todella hyvät videot! Ne sisältää ihan kaikille tarpeellista tietoa. Oma suositus on, että lapsen saa synnyttää vasta kun nämä videot on katsottu! Ja kertaus olisi pakollinen varhaislapsuuden aikana.” (lappeenrantalainen rehtori)

2501-opetustoimi-matkapuhelinsuositukset-leikkaus1 on Vimeo

LAPPEENRANTA
SUOMEN ILMASTOPÄÄKAUPUNKI

lappeenranta.fi
greenreality.fi